

汉藏法律大词典

། ལྷོ་བོད་སྲིམས་ལུགས་ཚིག་མཛོད་ཚེན་མོ།

张培中 主编

ཚུལ་སྐྱོན་པ་གཅོ་བོ། གུང་ཕེའེ་གུང།

西藏自治区人民检察院组织编译

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཕྱི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཚུལ་སྐྱོང་བྱས།

法律出版社

སྲིམས་ལུགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང།

汉藏法律大词典

། རྒྱ་བོད་སྐྱིམས་ལུགས་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།

张培中 主编

ཚམ་རྒྱུག་པ་གཙོ་བོ། གྲང་ལེའེ་གྲང།

西藏自治区人民检察院组织编译

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗངས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཚམ་རྒྱུར་བྱས།

法律出版社

སྐྱིམས་ལུགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང།

图书在版编目(CIP)数据

汉藏法律大词典 / 张培中主编; 西藏自治区人民检察院组织编译. —北京: 法律出版社, 2011. 7
ISBN 978-7-5118-2208-6

I. ①汉… II. ①张… ②西… III. ①法律—词典—汉语、藏语 IV. ①D9-61

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2011)第 107606 号

©法律出版社·中国

责任编辑/贾菲 田会文

装帧设计/李瞻

出版/法律出版社
总发行/中国法律图书有限公司
印刷/北京中科印刷有限公司

编辑统筹/学术·对外出版分社
经销/新华书店
责任印制/张宇东

开本/787×960毫米 1/16
版本/2011年7月第1版

印张/86.5 字数/2880千
印次/2011年7月第1次印刷

法律出版社/北京市丰台区莲花池西里7号(100073)

电子邮件/info@lawpress.com.cn

销售热线/010-63939792/9779

网址/www.lawpress.com.cn

咨询电话/010-63939796

中国法律图书有限公司/北京市丰台区莲花池西里7号(100073)

全国各地中法图分、子公司电话:

第一法律书店/010-63939781/9782

西安分公司/029-85388843

重庆公司/023-65382816/2908

上海公司/021-62071010/1636

北京分公司/010-62534456

深圳公司/0755-83072995

书号: ISBN 978-7-5118-2208-6

定价: 380.00元

(如有缺页或倒装, 中国法律图书有限公司负责退换)

本词典由

最高人民法院
中国检察官教育基金会
西藏自治区人民政府
资助出版

ཚིག་མཛོད་འདི་

ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་དང་།
ཀྲུང་གོའི་ཞིབ་དཔྱད་དཔོན་གྱི་སློབ་གསལ་ཐེབས་ཚ་ལྷན་ཚོགས།
བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁག་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་བཅས་ནས་
རོགས་དུལ་གནང་སྟེ་པར་སྐྱབ་བྱས།

本词典汉语部分由
北京师范大学法学院暨刑事法律科学研究院
组织审定

本词典藏译稿由
西藏自治区藏语文工作委员会办公室
组织审定

审稿专家

(以姓名拼音字母次序排列)

赤烈曲扎 次仁顿珠 次仁曲杰 旺久

ཚོག་མཛོད་འདིའི་རྒྱ་ཡིག་
པེ་ཅིན་དགེ་འོས་སློབ་གྲྭ་ཆེ་མོའི་ཁྲིམས་རིག་སློབ་གླིང་ཉེས་དོན་ཁྲིམས་ལུགས་ཚན་རིག་
ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་ཏེ་ཞིབ་ཞུས་གཏན་འཁེལ་བྱས།

ཚོག་མཛོད་འདིའི་བོད་ཡིག་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁག་བོད་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་ལྷན་ཁྲིམས་
གཞུང་ལས་ཁང་ནས་མཁས་དབང་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་ཏེ་ཞིབ་ཞུས་གཏན་འཁེལ་བྱས།

ཞུས་དག་གནང་མཁན་མཁས་དབང་།

(མིང་གི་རྒྱ་ཡིག་སྐྱོར་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས།)

འཕྲིན་ལས་ཚོས་གྲགས།   ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ།   ཚེ་རིང་ཚོས་རྒྱལ།   དབང་ལྷུག

编辑委员会

主任：张培中

副主任：索达

委员：仁青群措 罗庆东 侯亚辉 多吉 李九西
布尼玛 王平 贾明杰 赤列晋美 夏利民
次旦巴珠 阳正本 次仁旺堆 多洛 雷书亮
陈宏东 晶明 赤列克珠 勇扎

主编：张培中

执行编辑：罗庆东 周惠永 贡嘎顿珠 西洛 扎西次仁
边巴次仁 次仁央宗 伦珠旺姆 费超

参编人员（以姓名拼音字母次序排列）：

巴桑次仁	达杰	丹增朗杰	德丹莺姗	丁光存
胡宁	格桑	加措	久美多吉	拉旺
李昌云	刘兴国	洛桑加措	米玛	米玛次仁
尼娜	欧珠卓玛	彭光华	普布次仁	任安营
申金玉	索朗顿珠	索朗晋美	索朗旺久	谭勇
王辉	王永东	魏文玉	向英	晓宾
央金卓嘎	央宗	杨立锋	杨勇	益西顿珠
袁英鹰	扎西	扎西白宗	扎西顿珠	张党盟
张京智	张玲	张云柯	朱利军	

编写说明

在西藏和其他藏区，执法办案中许多时候都需要使用汉藏双语。随着我国依法治国、建设社会主义法治国家进程的快速推进，汉藏双语在执法办案中的使用更加普遍，工作要求也越来越高，实践中非常需要汉藏双语法律工具书。

为满足执法办案、法制宣传、教学研究和各单位、公民法学法的迫切需要，西藏自治区人民检察院组织精干力量，用近三年的时间编纂了《汉藏法律大词典》，为迄今首部大型汉藏法律工具书。编辑出版此书是西藏检察机关深入贯彻落实中央第五次西藏工作座谈会和全国检察机关援藏援疆工作座谈会精神的重要举措，相信对促进国家法制建设和民族团结进步、提高藏区检察官和其他法律工作者的素质、加强藏区法制宣传教育，会产生积极的推动作用。

西藏自治区人民检察院高度重视本词典的编纂工作，专门成立了以党组书记、检察长张培中同志为主任，党组副书记、常务副检察长索达同志为副主任，由自治区人民检察院领导和七地市检察长组成的编辑委员会，由张培中检察长任主编，最高人民法院第五批援藏干部、自治区人民检察院党组成员、副检察长罗庆东同志具体负责组织编纂工作。

本词典编纂工作分以下几个阶段。

汉语词条编辑阶段。自治区人民检察院从全区检察系统抽调包括援藏干部在内的30多名骨干，按照法律部门和学科分成8个小组，分别编辑词条。各小组先进行集体讨论，再由组长审改，然后提交各组负责人会议讨论。经过反复研究修改，此阶段共编辑近8500个词条。

汉语词条专家审稿阶段。自治区人民检察院委托北京师范大学法学院暨刑事法律科学研究院对汉语词条进行审稿，专家学者经逐条审核对稿件提出修改意见并补充了部分词条。根据专家意见进行修改补充后，自治区人民检察院又委托长期负责《中国法律年鉴》和《中国检察年鉴》编辑审稿工作的退休老同志、最高人民检察院法律政策研究室原副厅级检察员孙文禄同志作了通读修改。

藏文翻译阶段。自治区人民检察院从全区检察系统抽调25名藏文功底较好的骨干集中翻译汉语词条。翻译工作实行分组负责、集中讨论的方式进行，翻译过程中遇到汉文或藏文问题，分别咨询专家后报分管院领导确定。中国藏学研究中心副总干事大丹增，西藏自治区政法委综治办洛桑尼玛，司法厅监狱管理局边巴次仁、土登，西藏大学文学院拉巴泽仁等老师和尼玛俄色等研究生协助翻译了部分词条。

藏语词条专家审稿阶段。为了确保藏语翻译的准确和权威，自治区人民检察院委托西藏自治区藏语文工作委员会办公室组织专家进行统一审定。其间，成立了以自治区人民检察院党组书记、检察长张培中同志为第一组长，自治区编译局党组书记、局长才旺班久同志为组长，自治区人民检察院党组成员、副检察长罗庆东、布尼玛和自治区编译局党组成员、副局长洛桑土美为副组长，自治区编译局编译处处长次仁顿珠、自治区藏语文工作委员会办公室语管处处长丹巴曲达和自治区人民检察院检察官贡嘎顿珠同志为成员的审定工作领导小组。本词典收录的7600余个词条全部译稿由均为西藏自治区汉藏翻译新术语规范委员会委员的西藏自治区博物馆原馆长、编审赤烈曲扎，西藏自治区编译局编译处处长、译审次仁顿珠，西藏自治区编译局原局长、译审次仁曲杰，西藏自治区编译局原副局长、译审旺久四位专家审定。其中赤烈曲扎同志负责“民事判决的形成力”——“危险犯”各词条的审定；次仁曲杰同志负责“CFR”——“不保财产”、“地方各级人民检察院”——“赌博性契约”和“犯

罪起源”——“分期赔偿”各词条的审定；次仁顿珠同志负责“赌博罪”——“犯罪目的”、“分别共有”——“民事判决的排他性”各词条的审定；旺久同志负责“不报、谎报安全事故罪”——“地方各级人民法院”、“危险物”——最后词条的审定。后期补充的西藏自治区地方性法规词条，已有正式的译文，故不再重新审定。译词审定过程中遇到的词义难理解等问题，由自治区人民检察院分管院领导确定。整个译词审定工作历时一年。

调研和征求意见阶段。专家审定工作结束后，排印出征求意见稿，发送全区检察系统，并在系统外一定范围内征求意见。同时，审定专家和自治区人民检察院组成工作组，到日喀则、山南等地，以座谈会等方式广泛听取各方面意见。根据各地反馈意见的情况，又对文稿作了进一步修改和完善。自治区人民检察院检察委员会原专职委员次旦巴珠和自治区人大常委会法制工作委员会原副主任巴桑罗布等同志参加了调研工作。

排印校改和最后定稿阶段。法律出版社十分重视本词典出版工作，将其列为重点出版项目，集中力量抓紧开展相关工作，并特聘索朗多吉等专业人员负责排版校改工作。自治区人民检察院责成罗庆东、赤列晋美、夏利民、周惠永、久美多吉、贡嘎顿珠和张党盟等同志同时进行校改及出版相关工作，并将相关词条分送四位审稿专家审阅。所有稿件审阅完毕后，由主编张培中检察长终审后交付出版。

本词典编纂工作得到了各级领导和组织的大力支持。最高人民检察院检察长曹建明、原检察长贾春旺和第十届全国人大常委会副委员长热地等党和国家领导人给予关心和指导；最高人民检察院副检察长胡泽君、邱学强、孙谦、张常韧、政治部主任李如林和中国检察官教育基金会理事长王振川、原理事长赵登举等领导给予鼓励和支持。西藏自治区党委书记张庆黎、自治区人大常委会主任向巴平措等领导专门作出重要批示。最高人民检察院政治部、计划财务装备局和中国检察官教育基金会、西藏自治区财政厅和自治区编译局等单位 and 部

门给予大力支持。在此，谨对各级领导和组织表示衷心感谢！

西藏自治区人民检察院退休干部次仁顿珠等同志对本词典的编纂工作提供了热心的帮助。由于编纂工作持续时间长、参与人员多、涉及面广，参与编纂相关工作的单位、部门和同志难以一一列出，在此深表歉意并致谢意。

尽管我们已经尽了最大的努力，但因能力和水平有限，加之缺乏经验，本词典可能会存在这样那样的缺点和不足甚至错误，真诚希望广大读者不吝赐教，以便以后修改完善。

值此中国共产党成立九十周年和西藏和平解放六十周年之际，衷心祝愿我们的党永葆青春，祝愿伟大祖国繁荣昌盛，祝愿西藏的明天更美好！

西藏自治区人民检察院

2011年5月25日

ཚཱ་སྐྱིག་གསལ་བཤད།

ཐོད་དང་ཐོད་རིགས་ས་སྲུལ་ཡོངས་ལ་སྐྱིམས་འཛིན་གྱིད་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ཉག་ཏུ་རྒྱ་ཐོད་སྐྱོད་ཡིག་གཉིས་པེད་རྒྱུད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ད་ཆ་རང་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱིམས་བཞིན་རྒྱུད་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱིམས་རྒྱུད་རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུའི་གོམ་སྟབས་རེ་མཚོན་གས་སུ་གཏོང་རྒྱུར་སྐྱུལ་འདེད་ལུགས་ཆེན་བྱུང་བའི་སྐབས་འདིར། སྐྱིམས་འཛིན་གྱིད་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་ཐོད་སྐྱོད་ཡིག་གཉིས་པེད་རྒྱུད་བྱེད་ཚད་སྐར་བས་རེ་མཚོར་འགོ་བཞེན་ཡོད་ལ། ལས་ཀའི་རེ་འདུན་ཡང་རེ་མཚོར་རེ་བཟུང་བྱེད་པའི་བཞིན་པར་བརྟེན། ལས་དོན་དངོས་ཀྱི་སྐོད་ཏུ་རྒྱ་ཐོད་སྐྱོད་ཡིག་གས་རྒྱུར་ཀྱི་སྐྱིམས་ལུགས་ཚོགས་མཛོད་ཅིག་དགོས་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

སྐྱིམས་འཛིན་གྱིད་ཞིབ་དང་སྐྱིམས་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱེད་སྐབས་སྐོད་ཞིབ་འཇུག་དེ་བཞིན་ལས་སྲུངས་ཁག་དང་རྒྱུ་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱིམས་ལུགས་པེད་རྒྱུད་དང་སྐོབ་རྒྱུད་བྱེད་པའི་ཁ་ཚོད་གོས་གཏུག་གི་རེ་འདུན་རྒྱུད་ཆེད། ཐོད་རང་རྒྱུད་རྒྱུད་ས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་སྐོབ་སྐྱོད་ལུགས་ཉག་སྐྱེད་གིས་ཏུས་ལུན་ལོ་གསུམ་ཅམ་རིང་འབད་བཅོམ་བྱས་ནས་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་རྒྱ་ཐོད་ཤོན་རྒྱུར་སྐྱིམས་ལུགས་ཚོགས་མཛོད་ཆེ་བྱས་ཨང་དང་པོ་ «རྒྱ་ཐོད་སྐྱིམས་ལུགས་ཚོགས་མཛོད་ཆེན་མོ་» འདི་ཚོམ་སྐྱིག་བྱས་པ་ཡིན། ཚོགས་མཛོད་འདི་ཚོམ་སྐྱིག་བྱས་པ་ནི་ཐོད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་ལས་སྲུངས་ཀྱིས་ལྷུང་དབྱེད་གི་ཐོད་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱུར་ཀྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་སྐོངས་ལྟ་བུ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཞིབ་དཔྱད་ལས་སྲུངས་ཀྱི་ཐོད་རྒྱུར་དང་ཤིན་རྒྱུར་ལས་དོན་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་དགོངས་དོན་དོན་འཇུལ་གཏོང་བཟུང་བྱེད་པའི་གལ་ཆེའི་བྱ་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དེས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱིམས་ལུགས་འཛུགས་རྒྱུར་བྱ་རྒྱུ་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྦྱོར་ཡར་ཐོན་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ཐོད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་དཔོན་དང་སྐྱིམས་ལུགས་ལས་དོན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚད་གོང་མཚོར་གཏོང་རྒྱ། ཐོད་སྲུལ་ཀྱི་སྐྱིམས་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱེད་སྐབས་མོར་ལུགས་སྐོབ་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་ཀྱི་ཏུས་པ་ཐོན་སྐབས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

ཐོད་རང་རྒྱུད་རྒྱུད་ས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཚོགས་མཛོད་འདིའི་ཚོམ་སྐྱིག་ལས་དོན་ལ་

མཚོང་ཆེན་གནང་ཉེ། ཆེད་མངགས་ཉང་ཚུལ་ཉུལ་ཅི་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱང་སློབ་མཁུན་གྱང་མེད་ཀྱང་གིས་
ཀྱུ་རེན་གནང་བ་དང་ཉང་ཚུལ་ཉུལ་ཅི་སླ་གཞོན། རྒྱན་ལས་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱང་སླ་གཞོན་སློབ་མཁུན་
བསོད་དར་ནས་ཀྱུ་རེན་སླ་གཞོན་གྱི་སྤྱད་ལུགས་འགན་བཞེས་ཚོག་རང་རྒྱུང་རྒྱང་ས་མི་དམངས་ཞིབ་
དཔྱད་ཁང་གི་དབུ་ཁྲིད་དང་ས་གནས་དང་སྐོང་ཁྲིའི་བདུན་གྱི་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱང་ལས་སྤུལ་པའི་ཚུལ་
སྤྱི་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་པ་དང་། ཞིབ་དཔྱད་ཀྱང་སློབ་མཁུན་གྱང་མེད་ཀྱང་ནས་ཚུལ་སྤྱི་གུ་པ་
གཙོ་བོ་གནང་བ་དང་ཆེས་མཚོན་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཐངས་ལུ་པའི་བོད་རྒྱུར་ལས་བྱེད་པ།
བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱང་ས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཉང་ཚུལ་ཡི་ཁོངས་མི། ཞིབ་དཔྱད་ཀྱང་སློབ་
གཞོན་སློབ་མཁུན་ལོ་ལོ་ཆེད་ཉུང་ནས་ཞིབ་ཡུའི་ཚུལ་སྤྱི་གུ་ལས་དོན་གྱི་སྤྱད་ལུགས་འགན་བཞེས།

ཆོག་མཚོན་འདིའི་ཚུལ་སྤྱི་གུ་ལས་དོན་ལ་གཤམ་གསལ་དུ་ས་རིམ་ཁག་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ཉེ།

དེ་ཡང་སོག་མའི་རྒྱ་ཡིག་ཆོག་གཞི་འདེམས་སྤྱད་བྱེད་པའི་དུས་རིམ་ནང་བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱང་ས་མི་
དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་རྒྱང་ས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་ཁོང་གཏོགས་གྱི་ལས་བྱེད་བོད་རྒྱུར་ལས་བྱེད་
པ་རྒྱུད་པའི་རྒྱང་འཛིན་ལས་བྱེད་ཀྱང་ས་ལྷན་ཚུལ་བརྒྱུད་ས་ནས་བྱིས་ས་སྤྱད་ལུགས་རིག་ཚོན་གཞིར་
བཟུང་ཆོགས་རྒྱུད་བརྒྱུད་ལ་བཞོས་ཏེ་ཆོགས་རྒྱུད་སྐོས་བསྐྱར་བོག་ནས་ཆོག་གཞི་འདེམས་སྤྱད་བྱེད་
རྗེས་ཆོགས་རྒྱུད་ཁག་གི་འགན་འཁུར་བ་མཉམ་ཆོགས་གྱིས་སྐོས་བསྐྱར་དང་བཟོ་བཅོས་ཡང་རྒྱུར་
བསྐྱར་རྒྱུར་བྱས་ཡོད། དུས་རིམ་དེའི་ནང་བྱོན་བཅོམས་ཆོག་གཞི་དཔལ་འཛུགས་འདེམས་སྤྱད་བྱེད་
ཡོད།

རྒྱ་ཡིག་ཆོག་གཞིར་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འཁུར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་རྒྱང་ས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་
གིས་ལེ་ཅིང་དགོངས་སློབ་ལུ་ཆེ་མོའི་བྱིས་ས་རིག་སློབ་སྤྱིང་གི་ཉེས་དོན་བྱིས་ས་སྤྱད་ལུགས་ཚོན་རིག་ཞིབ་
འཇུག་ཁང་ལ་མངགས་བཅོམ་བྱས་དོན་བཞིན་དེ་གའི་སློབ་སྤྱིང་གི་མཁས་དབང་རྣམ་པས་ཆོག་གཞི་
རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་བཤེར་གནང་རྗེས་རྒྱ་ཡིག་མ་ཟིན་ལ་བཟོ་བཅོས་དང་ཆོག་གཞི་ཁག་གཅིག་ཁ་གསལ་
རྒྱལ་དམོས་པའི་དམོངས་འཆར་གནང་དོན་བཞིན་ཁ་གསལ་བྱས་རྗེས་འདི་ག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་
«ཀྱང་མོའི་བྱིས་ས་སྤྱད་ལུགས་ལོ་རིམ་མེ་ལོང་» དང་ «ཀྱང་མོའི་ཞིབ་དཔྱད་ལོ་རིམ་མེ་ལོང་» ཚུལ་སྤྱི་གུ་དང་
ལྷ་དག་གི་བྱུག་ལས་རྒྱན་རིང་གནང་རྒྱུང་པའི་རྒྱན་ཡོལ་ལྷས་པའི་སློབ་མཁུན་ཚན་གསལ། ཆེས་མཚོན་
མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་བྱིས་ས་སྤྱད་ལུགས་ཀྱི་ཉེས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་སྤོང་རིམ་པ་གཞོན་པའི་ཞིབ་
དཔྱད་པ་རྒྱུར་པ་སློབ་མཁུན་ལྷན་ལྷན་སྤྱི་ལུ་གཞིགས་རྒྱུར་སྤུལ་ཏེ། ཁོང་གིས་འགོ་ནས་མཇུག་བར་དག་
ལྷས་གནང།

བོད་ཡིག་ཡིག་རྒྱུར་དུས་རིམ་ནང་བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱང་ས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་རྒྱང་ས་

ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་ཁོངས་གཏོགས་ནས་བོད་ཡིག་ཚང་གཞི་རྒྱུ་ལེགས་པའི་རྟེན་འཛུགས་ལས་བྱེད་
པ་༢༥བརྒྱུད་སྐོར་གསལ་སྤེལ་ཁག་བཞག་སོག་བོད་ཡིག་ཏུ་ཕབ་བསྐྱར་བྱས། ཡིག་སྐྱར་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་
རིམ་ནང་རྒྱ་ཡིག་གསལ་བོད་ཡིག་གང་རྒྱུང་ལ་གནད་དོན་སྤངས་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་མཁས་དབང་ལ་
དགོངས་སྐོར་ལྷན་རྒྱུ་སྤེལ་བཟོ་བཅས་དགོས་རིགས་འདི་གའི་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་འགན་བཞེས་དབུ་ཁྲིད་
ལ་སྟོན་ལྷན་གྱིས་གཏུན་འཁེལ་བྱས། གཞན་ཡང་། གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་རྟེན་གནས་
ཀྱི་ལས་འཛུགས་གཞིན་པ་བསྟན་འཛུགས་ཀྱི་ཀློང་པ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྤྱི་ཁྲིམས་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལྷན་
ཁང་རྒྱུགས་བསྟུན་བཅོས་སྐྱོང་གཞུང་ལས་ཁང་གི་སྐོ་མཐུན་སྐོ་བཟང་ཉི་མ། ཁྲིམས་འཛུགས་ཁྲིམ་བཅོས་
ཁང་དོ་དམ་རྒྱུ་ཀྱི་སྤོབ་པ་ཚེ་རིང་། སྤུ་བསྟན། བོད་ལྗོངས་སྐོབ་བྱ་ཆེ་མོའི་རིག་གཞུང་སྐོབ་
སྤྱི་ཁྲིམ་དག་ཀྱི་ལྷན་པ་ཚེ་རིང་དང་ཞིབ་འཇུག་སྐོབ་མ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་སོགས་ཞིབ་འཇུག་སྐོབ་མ་ཁ་
གསལ་བཅས་ནས་ཚོགས་གཞི་ཁག་གཅིག་བོད་ཡིག་ཏུ་ཕབ་བསྐྱར་བྱས།

བོད་ཡིག་ཚོགས་གཞིར་ཆེད་ལས་མཁས་དབང་གིས་ལྷན་དག་གནད་བའི་ཏུས་རིམ་ནང་བོད་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་ཚོགས་མཛོད་འདི་བཞིན་སྐྱར་དག་སོ་དང་དབང་གཤམས་
ལྷན་པ་ཡོང་ཆེད་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བོད་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་ལྷན་ལྷན་ཁང་གཞུང་ལས་ཁང་ལ་
ལྷན་དག་མངགས་བཅོལ་བྱས། ལས་རིམ་དེའི་ནང་ལྷན་དག་ལས་དོན་འགོ་བྱེད་ཚོགས་རྒྱུ་བཅུགས་
ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཉར་ཚུལ་ཚུལ་ཅི། ཞིབ་དཔྱད་ཀྱང་སྐོ་
མཐུན་ཀྱང་མེད་ཀྱང་གིས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་འགན་འཁུར་བ་ཨང་དང་པོའི་སྤྱུགས་འགན་བཞེས་པ་དང་།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚོ་མ་སྐྱར་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཉར་ཚུལ་ཚུལ་ཅི། རྒྱུ་ཀྱང་སྐོ་མཐུན་ཆེ་དབང་དཔལ་འབྱོར་
ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་འགན་འཁུར་བའི་སྤྱུགས་འགན་བཞེས། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་
ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཉར་ཚུལ་ཡི་ཁོངས་མི། ཞིབ་དཔྱད་ཀྱང་སྐོ་གཞིན་མོའ་ཆིང་ཏུང་དང་བུ་ཉི་མ།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚོ་མ་སྐྱར་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཉར་ཚུལ་ཡི་ཁོངས་མི། རྒྱུ་ཀྱང་སྐོ་གཞིན་སྐོ་བཟང་སོགས་
མེད་བཅས་ནས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་འགན་བཞེས་སྐོ་གཞིན་གནད་བ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚོ་མ་སྐྱར་
ལྷན་ཡི་དབུ་འཛུགས་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་ལགས་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བོད་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་ལྷན་
ལྷན་ཁང་གཞུང་ལས་ཁང་སྐད་ཡིག་དོ་དམ་ལྷན་ཡི་དབུ་འཛུགས་བསྟན་པ་ཚོས་དར་ལགས། བོད་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཞིབ་དཔྱད་དཔོན་ཀྱི་དགའ་དོན་གྲུབ་ལགས་བཅས་ཀྱིས་
ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁོངས་མི་བྱས། ཚོགས་མཛོད་འདིའི་ནང་ཚོན་བསྐྱེད་མས་མིང་ཚོགས་༡༤༠༠ལྟ་ཡོད་པ་དེ་
དག་གི་བསྐྱར་ཡིག་མ་ཟིན་ལ་བོད་ལྗོངས་རྟེན་རྒྱུ་སྤེལ་བཤམས་མཛོད་ཁང་གི་དབུ་འཛུགས་ལུང་པ། ཚོ་མ་
ཞིབ་པ་ཆེ་མོ་འཕྲིན་ལས་ཚོས་གཤམས་ལགས་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚོ་མ་སྐྱར་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་
ཡི་ལྷན་ཀྱང་ལྷན་ཆེན་ལོ་སྤྱི་བཅོལ་དོན་གྲུབ་ལགས། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚོ་མ་སྐྱར་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་

གང་ལྟར་པ་ལྷན་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེ་རིང་ཚོས་རྒྱལ་ལགས། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚོམ་རྒྱུར་ཅུད་ཀྱི་ཅུད་
 གང་གཞིན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་བ་དབང་ལྷན་ལགས་བཅས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རྒྱུ་བོད་ཐ་སྐྱོད་
 ཡིག་རྒྱུར་བཀའ་བཅད་ལྷན་ལོ་རྒྱུ་བ་ལགས་དབང་བཞི་མྱིག་འདུགས་གནང་ནས་གཅིག་འགྱུར་
 མོག་ལྷན་ལྷན་གཏན་འཁེལ་གནང་ཞིང་། དེའི་ནང་སློ་མཐུན་འཕྲིན་ལས་ཚོས་གཤགས་ལགས་ཀྱིས་ཚོག་
 གཞི་ “དམངས་དོན་དཔུང་མཚམས་གྲུབ་རྒྱུ་” ཞེས་པ་ནས་ “ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ཉེས་ཅན་” ཞེས་པའི་
 བར་དང་། ཚོ་རིང་ཚོས་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་ཚོག་གཞི་ “CFR” ཞེས་པ་ནས་ “འགན་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལོར་”
 ཞེས་པའི་བར་དང་། “ས་གནས་རིམ་ཁག་གི་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་” ཞེས་པ་ནས་ “ཡ་ཡུད་རང་བཞིན་གྱི་
 ཚིངས་ཡིག་” ཅས་པའི་བར་། “ནག་ཉེས་ཀྱི་མོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་” ཞེས་པ་ནས་ “དུས་མཚམས་
 བཏོས་ནས་གཏན་གསལ་བྱེད་པ་” ཞེས་པའི་བར་། ཚོ་རིང་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ “རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་ནག་
 ཉེས་” ཞེས་པ་ནས་ “ཉེས་གསོག་གི་དམིགས་ཡུལ་” ཞེས་པའི་བར་དང་། “སྐལ་འབྱེད་མཉམ་བཏག་”
 ཅས་པ་ནས་ “དམངས་དོན་དཔུང་མཚམས་མཐུག་འཁྲིལ་རང་བཞིན་” ཞེས་པའི་བར་། དབང་ལྷན་
 ལགས་ནས་ “བདེ་འཇགས་ཐང་གི་ཕྱར་རྒྱུ་སྐྱོན་མེད་མི་ལྷན་པ་དང་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ནག་ཉེས་” ཞེས་
 པ་ནས་ “ས་གནས་རིམ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་” ཞེས་པའི་བར་དང་། “ཉེན་ཁའི་དངོས་པོ་”
 ཞེས་པ་ནས་མཐའ་མའི་ཚོག་གཞི་བར་ལྷན་དག་གཏན་འཁེལ་གནང་། རྗེས་སུ་ཁ་གསལ་བརྒྱབ་པའི་
 བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ས་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲིམས་སྒྲིལ་ཚོག་གཞི་རྣམས་དངོས་གཞིའི་རྒྱུར་ཡིག་
 ཡོད་པས་བསྐྱར་དུ་ལྷན་དག་གཏང་མེད། ལྷན་དག་གཏན་འཁེལ་གྱི་ལས་ཀར་དུས་ཚོད་ལོ་གཅིག་ཙམ་
 འགོར་ཡོད།

རྒྱུ་ལྷན་པའི་དང་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་ལེན་གྱི་དུས་རིམ་ནང་། ཚེད་ལས་མཁས་དབང་གི་ལྷན་དག་
 གཏན་འཁེལ་ལས་ཀ་མཐུག་འཁྲིལ་རྗེས་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་པའི་བར་བཏག་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 དཔྱད་ཁོངས་གཏོགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པར་བཀའ་ནས་ལྷན་དག་མཁས་དབང་བཞི་པོ་དང་བོད་
 རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ལས་བྱེད་མི་རྣམས་ལས་གྲུབ་པའི་ལས་དོན་ཚོགས་རྒྱུར་སྐྱོ་
 རྗེས་སུ་གཞིས་ཆེ་དང་རྣམ་པོ་གསལ་ས་ལྷན་ལྷན་དེ་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་རྒྱ་
 ལྷན་དུ་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་ལེན་བྱས་རྗེས་བསམ་འཆར་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་རྒྱུར་ཡིག་མ་ཟིན་ལ་
 དག་བཅས་བྱས་ཡོད། རྒྱུ་ལྷན་པའི་དོན་ནང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཞིབ་དཔྱད་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 གི་ཚེད་བསྐྱོར་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 པ་སློ་མཐུན་པ་སངས་ལོར་བྱ་གཉེས་ཀྱང་ལྷན་ལྷན་ཡོད།

གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷོ་ཡིན།

ང་ཚོས་རང་ལུས་ཡོད་ཀྱི་བཏོན་ནས་འབད་འབྲུངས་སྡོད་མེད་བྱས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ང་
ཚོའི་ལུས་པ་དང་རྒྱ་ཚད་ཞུ་བ་དང་། ཉམས་སྲུང་དམན་པས་ཚིག་མཛོད་འདིར་མ་འདེང་བའི་ཆ་
དང་སྐྱོན་ལོར་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པས། རྒྱ་ཚེའི་སློག་པ་པོ་རྣམ་པས་བཀའ་སློབ་དང་དགོངས་
འཆར་སྟུག་ཚོལ་གནང་རྒྱའི་རེ་བ་དང་བཅས།

ཡུང་གོ་ཡུང་ཁབ་ཉང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༡༠འཁོར་བ་དང་བོད་ལ་ཞི་བའི་བཅེངས་བཀྲོལ་ཐོབ་
ནས་ལོ་༤༠འཁོར་བའི་མཚམས་འདིར། ང་ཚོའི་ཉང་འདི་ནམ་ཡང་དཔལ་འབར་བ་དང་མེས་རྒྱལ་
འདི་སྟོབས་འཕྲོར་མངའ་ཐང་རྒྱས་པ། བོད་སྡེངས་འདི་ཉིད་སྲུང་བས་མཛོས་སྟུག་ལྡན་པ་ཡོང་བའི་
བཀྲ་ཤིས་སློན་འདུན་ལྷ།

བོད་རང་སྐྱོང་སྡེངས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་།
༢༠༡༡ལོའི་ཟླ་༥ཚེས་༢༥ཉིན།